

NOTA INFORMATIVĂ
la proiectul de lege pentru modificarea unor acte normative (facilitarea activității microîntreprinderilor)

1. Denumirea autorului și, după caz, a participanților la elaborarea proiectului
Proiectul de lege pentru modificarea unor acte normative (facilitarea activității microîntreprinderilor) a fost elaborat de către Ministerul Economiei cu suportul proiectului de asistență tehnică al Uniunii Europene "Rural SMEs Policy Support Window".
2. Condițiile ce au impus elaborarea proiectului de act normativ și finalitățile urmărite
Drept temei pentru elaborarea proiectului de lege a servit faptul că microîntreprinderile dispun de resurse limitate pentru a respecta obligațiile împovărătoare, stipulate de cadrul normativ, iar legislația actuală nu prevede o abordare specială pentru microîntreprinderi. În lipsa reglementărilor speciale pentru micro companii, acestora li se aplică normele care se aplică întreprinderilor medii și mari. Astfel, procedurile respective le impun sarcini administrative care sunt disproporționate față de dimensiunea celor micro și drept urmare, sunt mai costisitoare în raport cu alte IMM. Distribuția disproporționată a costurilor de reglementare este cauzată de mai multe motive. În primul rând, o mare parte a reglementării are drept rezultat costuri fixe sau care nu se modifică prea mult în funcție de mărimea unei întreprinderi. Completarea unui formular necesită o anumită perioadă de timp și nu contează dacă o întreprindere mai mare trebuie să completeze cifre mai mari decât o întreprindere mai mică. În al doilea rând, întreprinderile mai mari pot angaja specialiști pentru a face față mai eficient obligațiilor impuse prin reglementare. Pentru întreprinderile mai mari, investițiile în informatizarea și raționalizarea obligațiilor de reglementare vor fi adesea utile din cauza numărului mai mare de cazuri care trebuie tratate. Și acest lucru duce la o eficiență mai mare. În al treilea rând, în întreprinderile micro, antreprenorul însuși este adesea responsabil pentru a se ocupa de obligațiile impuse prin reglementare. Acest lucru înseamnă că cea mai valoroasă resursă a întreprinderii micro (omul) este ocupată cu sarcini care nu contribuie direct la succesul și venitul întreprinderii. Analiza complexă a situației a evidențiat un șir de probleme cu care se confruntă microîntreprinderile, dintre care sunt de menționat: - probleme legate de complexitatea legislației muncii; - problema raportărilor statistice; - probleme legate de acces la informație, consultare, ghidare și instruire; - probleme legate de aplicarea serviciilor electronice în activitatea microîntreprinderilor, etc. Analiza barierelor a fost axată preponderent asupra procedurilor de conformare la reglementările din domeniul legislației muncii, raportării statistice și financiare. Totodată, au fost abordate și alte aspecte semnalate de mediul de afaceri drept proceduri inutile și abuzive. Elaborarea modificărilor la legislație, referitoare la condițiile și situațiile expuse mai sus (dar și altele), vizează următoarele finalități pentru microîntreprinderi. 1.Principiul tratamentului privilegiat pentru microîntreprinderi implementat. La elaborarea proiectelor de acte normative, autorii vor avea obligația să aplice principiul tratamentului privilegiat pentru microîntreprinderi în raport cu procedurile administrative, asigurând măsuri specifice pentru acestea, precum sunt derogările, instituirea perioadelor mai mari de tranziție, scutirile parțiale sau temporare de obligații, stabilirea, drept preferențială, a furnizării de servicii pe cale electronică (principiul "implicit digital"). Modificările ce se propun vor scuti microîntreprinderile de anumite obligații, ceea ce va reduce din povara reglementărilor asupra mediului de afaceri, constituit din microîntreprinderi.

2. Cerințe simplificate ale actelor normative în domeniul muncii. Angajatorul clasificat ca microîntreprindere va fi scutit de obligațiile de adoptare a actelor normative la nivel de unitate care conțin reglementări în domeniul dreptului muncii (regulamentul intern al unității și alte acte). În acest caz, pentru a reglementa relațiile de muncă și alte relații direct legate de acestea, un angajator clasificat ca microîntreprindere va include în contractele de muncă cu angajații clauze care reglementează: graficul de lucru; mărimea și frecvența plăților salariale, funcțiile și sarcinile angajatului; modul de ținere a evidenței orelor de muncă prestate. Modificările respective vor simplifica obligațiile angajatorului – microîntreprindere în raport cu angajatul, prin economisirea timpului necesar respectării cerințelor cadrului legal. Aspectele enunțate au fost descrise pe larg în Analiza impactului în procesul de fundamentare a proiectului hotărârii Guvernului „Cu privire la aprobarea proiectului de Lege privind modificarea unor acte normative (<i>facilitarea activității microîntreprinderilor</i>), care a fost examinată și susținută de către Grupul de lucru al Comisiei de stat pentru reglementarea activității de întreprinzător în ședința din 05.07.2022.
3. Descrierea gradului de compatibilitate pentru proiectele care au ca scop armonizarea legislației naționale cu legislația Uniunii Europene
Proiectul nu conține norme privind armonizarea legislației naționale cu legislația Uniunii Europene.
4. Principalele prevederi ale proiectului și evidențierea elementelor noi
A. Principiul tratamentului privilegiat. Proiectul conține o abordare nouă față de microîntreprinderi, care se definește drept ”principiul tratamentului privilegiat pentru microîntreprinderi”, care prevede mai multe forme/modalități de tratare a microîntreprinderilor, precum - scutire totală de unele obligații; - scutire parțială - obligații reduse; - proceduri simplificate; - scutiri temporare, etc. În scopul implementării acestui principiu, se modifică mai multe acte normative, dintre care: 1. Legea nr. 179/2016 cu privire la întreprinderile mici și mijlocii – includerea și explicarea principiului enunțat. Astfel, Art. 8 se completează cu alineatul (5) cu următorul conținut: ”(5) Principiul ”tratamentului privilegiat pentru microîntreprinderi” stabilește cerințe simplificate față de microîntreprinderi, în comparație cu alte categorii de întreprinderi”. Legea se completează cu Articolul 8¹ cu următorul cuprins: ”Articolul 8¹. Principiul tratamentului privilegiat pentru microîntreprinderi. (1) Subiecții abilitați, conform art. 23 alin. (2) din Legea nr. 100/2017 cu privire la actele normative, să inițieze elaborarea proiectelor de acte normative (autorii actelor normative), în procesul de elaborare a actelor normative au obligația să aplice principiul tratamentului privilegiat pentru microîntreprinderi în raport cu procedurile administrative, asigurând măsuri specifice pentru acestea, precum sunt derogările, instituirea perioadelor mai mari de tranziție, scutirile parțiale sau temporare de obligații, stabilirea, drept preferențială, a furnizării de servicii pe cale electronică (principiul ”implicit digital”). (2) Pentru a pune în aplicare principiul tratamentului privilegiat pentru microîntreprinderi, autorii actelor normative vor asigura acțiuni ce va contribui la: 1) crearea de regimuri fiscale speciale privilegiate; 2) reguli simplificate de ținere a evidenței în scopuri fiscale; 3) formulare simplificate de raportare fiscală; 4) metode contabile simplificate, inclusiv situații contabile (financiare) simplificate; 5) proceduri simplificate de raportare statistică; 6) reguli și regimuri simplificate prevăzute de legislația muncii, sănătății și securității în muncă,

precum și alte acțiuni din alte domenii ce va contribui la aplicarea principiului tratamentului privilegiat și reducerea costurilor administrative pentru microîntreprinderi.

(3) Autorii actelor normative sunt obligați, în analiza impactului de reglementare, să demonstreze proporționalitatea includerii microîntreprinderilor în domeniul de aplicare a noilor intervenții ale statului care stabilesc acte permissive, obligații, cerințe sau interdicții în diferite domenii de activitate și generează costuri administrative pentru microîntreprinderi. În analiza impactului de reglementare se vor evidenția costurile și beneficiile intervenției propuse asupra întreprinderilor micro și se va analiza cât de disproporționate, raportate la numărul de angajați, vor fi acestea în comparație cu cele ale IMM și cele mari. În cazul existenței unui impact accentuat asupra acestor întreprinderi, inițiatorii vor propune aplicarea măsurilor specifice prevăzute la alin. (1) a prezentului articol evidențiind în ce măsură acestea vor reduce impacturile negative asupra întreprinderilor.

2. Articolul 7 din Legea nr. 93/2017 cu privire la statistica oficială se completează cu alineatul 3¹ cu următorul cuprins: ”(3¹) Autoritatea centrală în domeniul statisticii aplică *Principiul tratamentului privilegiat pentru microîntreprinderi* stipulat în Legea nr. 179/2016 cu privire la întreprinderile mici și mijlocii, care prevede că microîntreprinderile se exceptează total sau parțial de raportare statistică. În cazurile în care raportarea este esențială și obligatorie, întreprinderile micro furnizează date statistice primare într-o manieră simplificată, stabilită de autoritatea centrală în domeniul statisticii”.

B. Cerințe simplificate ale actelor normative în domeniul muncii.

Titlul X din Codul muncii nr.154/2003 se completează cu capitolul XV/1 cu următorul cuprins:

„Capitolul XV/1 MUNCA PENTRU ANGAJATORI CLASIFICAȚI CA MICROÎNTEPRINDERI

Articolul 322/1. Noțiuni generale

(1) Reglementarea raporturilor de muncă dintre salariații și angajatorii clasificați ca microîntreprinderi conform art. 5 alin.(1) lit.a) din Legea nr. 179/2016 cu privire la întreprinderile mici și mijlocii trebuie să țină seama de particularitățile stabilite în prezentul capitol.

(2) În cazul în care un angajator încetează să mai corespundă criteriilor de microîntreprindere prevăzute de art. 5 alin.(1) lit.a) și art. 6 alin. (1) din Legea nr. 179/2016 cu privire la întreprinderile mici și mijlocii, reglementarea relațiilor de muncă și a altor relații direct legate de acest angajator trebuie să se realizeze în conformitate cu legislația muncii și cu alte normative care conțin norme de dreptul muncii, fără a ține cont de particularitățile prevăzute în prezentul capitol.

Articolul 322/2. Încheierea, modificarea și încetarea contractului individual de muncă încheiat cu angajatorii clasificați ca microîntreprindere

Contractul individual de muncă privind munca în cadrul microîntreprinderilor, inclusiv cel ce prevede munca la distanță, se încheie, se modifică și încetează în condițiile prevăzute de prezentul cod, inclusiv prin schimbul de documente electronice cu utilizarea oricărei semnături electronice prevăzute de Legea nr.91/2014 privind semnătura electronică și documentul electronic.

Articolul 322/3. Particularitățile reglementării muncii angajatorilor clasificați ca microîntreprinderi

(1) Angajatorul clasificat ca microîntreprindere este scutit de obligațiile de adoptare a actelor normative la nivel de unitate care conțin reglementări în domeniul dreptului muncii (regulamentul intern al unității și alte acte). În acest caz, pentru a reglementa relațiile de muncă și alte relații direct legate de acestea, un angajator clasificat ca microîntreprindere va include în contractele de muncă cu angajații clauze care reglementează: graficul de lucru; mărimea și frecvența plăților salariale, funcțiile și sarcinile angajului; modul de ținere a evidenței orelor de muncă prestate.

(2) Angajatorii clasificați ca microîntreprindere prin derogare de la prevederile articolelor 42¹, 48, 58, 86 alin.(1),106 și 116 din prezentul Cod sunt exceptați de următoarele obligații:

- a) de a întocmi, semna și remite persoanei care urmează a fi angajată proiectul de contract individual de muncă sau alte scrisori oficiale din partea angajatorului;
- b) să țină evidența timpului de muncă prestat efectiv de fiecare salariat, inclusiv a muncii suplimentare, a muncii prestate în zilele de repaus și în zilele de sărbătoare nelucrătoare. Angajatorul va ține evidența orelor de muncă prestate de fiecare salariat în condițiile stabilite cu salariații în contractul de muncă, în funcție de activitatea specifică desfășurată de către aceștia;
- c) programării concediilor de odihnă anuale pentru anul următor;
- d) prevenirii angajatului, în formă scrisă, despre data începerii concediului cu cel puțin 2 săptămâni înainte. Îndemnizația de concediu se plătește la cererea scrisă a angajatului odată cu plata salariului pentru luna în care salariatul se află în concediu;
- e) informării și consultării salariaților privind subiectele relevante în raport cu activitatea lor în cadrul unității;
- f) aducerea la cunoștință a propunerii privind perfectarea contractului individual de muncă
- g) concedierii doar pentru anumite motive stabilite de prezentul Cod. În acest caz, angajatul va fi notificat prin modalitatea stabilită în contract despre întreruperea raporturilor de muncă cu 14 zile până la data desfacerii contractului de muncă.”

5. Fundamentarea economico-financiară

Bugetul de stat. Implementarea proiectului nu necesită cheltuieli bugetare directe. Totodată, ar putea apărea pe parcursul implementării unele costuri pentru ajustarea formularelor de raportare sau alte acțiuni ale structurilor statului de conformare la modificările operate.

Întreprinzătorii. Proiectul nu comportă anumite cheltuieli suplimentare sau costuri de conformare. Beneficiile cuprind scutirea microîntreprinderilor de anumite obligații, ceea ce va reduce din povara reglementărilor asupra mediului de afaceri, excluderea potențialelor pierderi de timp, precum și reducerea costurilor care sunt necesare la moment pentru conformarea la cerințele legislației.

Conform evaluărilor și analizei costurilor administrative, realizate de experți în conformitate cu Modelul Costului Standard (MCS) și Hotărârea Guvernului nr. 307/2016 cu privire la aprobarea Metodologiei de estimare a costurilor administrative prin aplicarea Modelului Costului Standard (se conțin în Analiza de impact), costurile anuale ale tuturor microîntreprinderilor pentru respectarea cerințelor actuale legate de raportările statistice și financiare constituie 217 056,1 mii lei. Urmare modificărilor propuse, se estimează că, costurile indicate vor constitui cca 44 983,1 mii lei. Respectiv, simplificarea procedurilor va genera o reducere cu 172 073,0 mii lei, ceea ce constituie cca 79%.

Cu referire la prevederile Codului muncii, costurile estimative anuale ale tuturor microîntreprinderilor pentru respectarea cerințelor actuale ale acestuia constituie cca 197 547,2 mii lei. În rezultatul modificărilor cadrului normativ, acestea se vor reduce cu 138 572,7 mii lei, ceea ce constituie cca 70%.

6. Modul de încorporare a actului în cadrul normativ în vigoare

Proiectul conține modificarea următoarelor acte normative:

1. Codul muncii nr.154/2003.
2. Legea nr. 179/2016 cu privire la întreprinderile mici și mijlocii.
3. Legea nr.93/2017 cu privire la statistica oficială.
4. Legea contabilității și raportării financiare nr.287/2017.

7. Avizarea și consultarea publică a proiectului

În scopul respectării prevederilor Legii nr.239/2008 privind transparența în procesul decizional, anunțul privind inițierea elaborării proiectului legii a fost plasat pe pagina web a

Cancelariei de stat (www.particip.gov.md) și pe pagina web oficială a MEI (www.mei.gov.md), în compartimentul ”Transparența decizională”, directoriul ”Anunțuri privind inițierea elaborării deciziei”:

Proiectul de lege urmează a fi supus avizării și consultării publice în conformitate cu procedura stabilită prin Legea nr.100/2017 cu privire la actele normative și Legea nr.239/2008.

8. Constatările expertizei anticorupție

Proiectul urmează a fi supus expertizei anticorupție în procesul desfășurării procesului de avizare. Informația privind rezultatele expertizei anticorupție va fi inclusă după recepționarea raportului de expertiză anticorupție.

9. Constatările expertizei de compatibilitate

Proiectul nu conține norme privind armonizarea legislației naționale cu legislația Uniunii Europene.

10. Constatările expertizei juridice

Proiectul urmează a fi supus expertizei juridice în procesul desfășurării procesului de avizare. Informația referitoare la concluziile expertizei privind compatibilitatea proiectului cu alte acte normative în vigoare, precum și respectarea normelor de tehnică legislativă va fi inclusă după recepționarea avizului Ministerului Justiției.

11. Constatările altor expertize

În scopul implementării principiilor transparenței procesului decizional și respectării intereselor societății și drepturilor întreprinzătorilor, în conformitate cu Legea nr. 235/2006 cu privire la principiile de reglementare a activității de întreprinzător, Legea nr.100/2017 cu privire la actele normative și Hotărârea Guvernului nr. 23/2019 cu privire la aprobarea Metodologiei de analiză a impactului în procesul de fundamentare a proiectelor de acte normative, a fost elaborată și remisă Grupului de lucru al Comisiei de stat pentru reglementarea activității de întreprinzător Analiza impactului în procesul de fundamentare a proiectului hotărârii Guvernului cu privire la aprobarea proiectului de lege privind modificarea unor acte normative (facilitarea activității microîntreprinderilor).

Analiza de impact a fost examinată și susținută condiționat în ședința Grupului de lucru din 21.06.2022.

Ministru

Sergiu GAIBU